

Program zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII

Rok szkolny 2025/2026

I. Wprowadzenie

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół zajęcia edukacyjne z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkoły podstawowej mają odbywać się w wymiarze po 10 godzin minimum w każdej klasie. Zgodnie z art. 292 ust. 1 *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 *Ustawy – Prawo oświatowe*, są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia.

Zgodnie z ustawą program powinien zawierać treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi – a zatem informacje edukacyjno-zawodowe, informacje dotyczące rynku pracy i informacje dotyczące samopoznania.

II. Cele programu

Celem doradztwa zawodowego w klasie 7 i klasie 8 szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele ogólne programu:

- poznawanie samego siebie;
- analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
- poszerzanie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy;
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.

Cele szczegółowe w poszczególnych obszarach:

W obszarze POZNANIE SIEBIE uczeń:

- rozpoznaje swoje zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);
- charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy;
- określa aspiracje i potrzeby związane z własnym rozwojem i możliwe sposoby ich realizacji,
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy,
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.

W obszarze ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- konfrontuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy oraz oczekiwaniami pracodawców;
- dokonuje autoprezentacji;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy.

W obszarze RYNEK EDUKACYJNY uczeń:

- charakteryzuje strukturę systemu edukacji;
- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce.

W obszarze PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU uczeń:

- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;

- planuje ścieżkę kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery;
- podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym.

III. Treści

- Mocne i słabe strony.
- Temperament, zdolności, predyspozycje i zainteresowania.
- Poczucie własnej wartości, asertywność.
- Radzenie sobie z trudnymi sytuacjami.
- Komunikacja werbalna i pozawerbalna.
- Współpraca, samodzielność, kreatywność.
- Kierunki (ścieżki) dalszego kształcenia.
- Świat zawodów.
- Rynek pracy.

IV. Metody pracy

- analiza przypadku,
- ankieta,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- dyskusja problemowa,
- kwestionariusz,
- mini-wykład,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia.

V. Środki pracy

- ankiety, kwestionariusze, karty pracy
- filmy, nagrania
- sprzęt multimedialny
- dostęp do Internetu

- informatory, katalogi, broszury, ulotki

VI. Tematyka zajęć w klasach VII

Bloki tematyczne	Materiał nauczania
Poznanie zawodów	1. Branża ekonomiczno-finansowo- biurowa na przykładzie zawodu: technik ekonomista. 2. Branża elektryczno- elektroniczna i teleinformatyczna na przykładzie zawodu: technik mechatronik. 3. Branża turystyka i hotelarstwo na przykładzie zawodu: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej. 4. Branża elektroenergetyczna na przykładzie zawodu: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. 5. Branża technologia informacyjna IT na przykładzie zawodu: technik informatyk. 6. Branża gastronomia i produkcja na przykładzie zawodu: technik żywienia i usług gastronomicznych.
Samopoznanie	Zainteresowania, umiejętności, zdolności, predyspozycje. Moje mocne i słabe strony Moja samoocena Asertywność

VII. Tematyka zajęć w klasach VIII

Bloki tematyczne	Materiał nauczania
Samopoznanie	Określenie predyspozycji zawodowych Obszary zainteresowań Określenie typu osobowości Mocne i słabe strony Kompetencje miękkie i twarde

Informacje edukacyjno-zawodowe	Poznanie placówek zajmujące się kształceniem w poszczególnych zawodach. Źródła informacji o dalszym kształceniu.
Rynek pracy	Rozpoznawanie wymagań, środowiska pracy i czynności wybranych zawodów. Orientowanie się w szansach zatrudnienia w poszczególnych zawodach. Zawody przyszłości.